

Zavod Center za informiranje, sodelovanje
in razvoj nevladnih organizacij

Povšetova 37, SI - 1000 Ljubljana, Slovenija
telefon: (+386 1) 542 14 22 | fax: (+386 1) 542 14 24
info@cnvos.si | www.cnvos.si

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

INŠTITUT ZA ELEKTRONSKO PARTICIPACIJO (INePA)

Stanje in potrebe slovenskih mrež nevladnih organizacij in posameznih nevladnih organizacij na področju razvoja in uvajanja novih informacijsko-komunikacijskih rešitev za e-komuniciranje

(Spletni vprašalnik v okviru projekta Informacijska in strokovna podpora za razvoj, sodelovanje in aktivno vključevanje NVO, področje 4. Razvoj in uvajanje novih IKT rešitev, dejavnost 4.1 Analiza stanja IKT med NVO in identifikacija virov informacij)

Zaključna predstavitev rezultatov spletnega vprašalnika pripravil
Simon Delakorda, univ. dipl. pol.

(nelektorirano besedilo)

Ljubljana, 2008

»Operacijo delno financira Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete: Institucionalna in administrativna usposobljenost; prednostne usmeritve: Spodbujanje razvoja nevladnih organizacij, civilnega in socialnega dialoga.«

KAZALO:

UVOD.....	3
1. TERMINOLOGIJA PREDSTAVITVE.....	4
2. METODOLOGIJA PREDSTAVITVE.....	5
3. SPLOŠNI PODATKI O ANKETIRANIH NEVLADNIH ORGANIZACIJAH.....	6
4. STANJE NA PODROČJU UPORABE IKT ZA E-KOMUNICIRANJE.....	7
5. POTREBE NEVLADNIH ORGANIZACIJ NA PODROČJU RAZVOJA IN UVAJANJA..... UPORABE IKT ZA E-KOMUNICIRANJE	11
6. POVZETEK OSNOVNIH UGOTOVITEV PREDSTAVITVE IN PRIPOROČILA.....	14
7. LITERATURA IN VIRI.....	17

UVOD

Cilj pilotne spletnega vprašalnika z naslovom „Stanje in potrebe slovenskih mrež nevladnih organizacij in posameznih nevladnih organizacij na področju razvoja in uvajanja novih informacijsko-komunikacijskih rešitev za e-komuniciranje“, ki je bil vzpostavljen v okviru projekta „Sofinanciranje projektov horizontalnih mrež NVO in regionalnih NVO stališč“, katerega izvaja Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij (CNVOS), je bil pridobiti osnovne podatke o stanju in potrebah slovenskih nevladnih organizacij (NVO) in njihovih mrež na področju uporabe, razvoja in uvajanja novih informacijsko-komunikacijskih tehnologij (IKT).

Potreba po analizi področja IKT je opredeljena v Programskem načrtu za prednostno usmeritev „Spodbujanje razvoja nevladnih organizacij, civilnega in socialnega dialoga 2007-2013“ v sklopu 17. Usposobitev poslovanja NVO (podprogram 17.3. e – NVO – Pospeševanje uporabe sodobnih tehnik IKT v NVO; str. 78-82), z namenom pridobiti podatke, ki bodo uporabni pri nadaljnji opredelitvi projektov in dejavnosti na področju informacijo-komunikacijskih tehnologij, ki bodo prispevale k izboljšanju usposobljenosti zaposlenih v NVO, zagotavljanju hitrega, lahkega in brezplačnega dostopa do informacij o programih in akcijah NVO, olajšale širšo razpravo znotraj NVO, omogočile enolično prepoznavnost NVO na spletu z namenom ustvarjanja širših skupnosti združenih okoli skupnih ciljev, zagotovile pregleden in hiter dostop do strokovnjakov za različna v tistem trenutku aktualna področja, ustvarila pogoje za večjo prepoznavnost NVO na lokalni, regionalni in državni ravni, povečale dostopnost do NVO in jim omogočile, da pridobijo kritično maso strokovne javnosti za kakovostno razpravo, izboljšale komuniciranje znotraj mrež in med njimi, izboljšale sistem prenosa informacij med državo in NVO, izboljšale civilni dialog, oblikovale postopek volilnega procesa in e-glasovanja za različne tipe mrež in dostopnost participativnih orodij kot so e-forumi, e-posvetovanja, e-peticije itd. na vseh spletnih straneh NVO.

Z namenom pridobiti čim širši vpogled v trenutno stanje pri uporabi sodobnih tehnik e-komuniciranja med nevladnimi organizacijami, se rezultati spletnega vprašalnika osredotočajo na naslednja področja:

- obseg in najpogostejše rabe IKT aplikacij in programov na področju e-komuniciranja
- znanja, veščine in kadrovske kapacitete za izvajanje e-komuniciranja
- potrebe in razvoj IKT aplikacij in programov na področju e-komuniciranja
- mreženje na področju IKT.

1. TERMINOLOGIJA PREDSTAVITVE

„Stanje in potrebe slovenskih mrež nevladnih organizacij in posameznih nevladnih organizacij na področju razvoja in uvajanja novih informacijsko-komunikacijskih rešitev za e-komuniciranje“ predstavlja prvi tovrstni spletni vprašalnik v kontekstu nevladnega sektorja v Sloveniji, zato je potrebno v izhodišču pojasniti osnovne pojme, ki opisujejo predmet pridobivanja podatkov.

Informacijsko-komunikacijske tehnologija (IKT) pomeni tehnologijo, ki združuje informacijsko tehnologijo in telekomunikacijsko tehnologijo.

Informacijska tehnologija se nanaša na uporabo računalnikov in računalniških programov za zapisovanje, prenos, razširjanje, zajemanje, shranjevanje, zaščito in druge vrste obdelav informacij.

(Tele)komunikacijska tehnologija se nanaša na uporabo elektronskih prenosnikov kot so telefon, televizija, radio ali računalnik za namen elektronskega komuniciranja. Slednje se vse pogosteje povezuje s tehnologijo Interneta, ki vključuje servise kot so svetovni splet (WWW), elektronska pošta, neposredni klepet (online chat) itd.

E-komuniciranje pomeni uporabo informacijsko-komunikacijskih tehnologij za informiranje, komuniciranje, sodelovanje, ozaveščanje, vključevanje, mreženje, participacijo, aktivizem, izobraževanje, promocijo in ostale eno ali dvosmerne dejavnosti.

E-participacija pomeni uporabo informacijsko-komunikacijskih tehnologij pri krepitevi sodelovanja državljanov/javnosti pri oblikovanju politik in zakonodaje. Postopki, obseg in stopnje e-participacije se najpogosteje nanašajo na procese informiranja, posvetovanja, sodelovanja in soodločanja. Najpogosteje se e-participacija izvaja na spletnih aplikacijah kot so moderirani e-forumi, spletne klepetalnice, e-peticije in e-vprašalniki, v zadnjem obdobju pa tudi v aplikacijah Spleta 2.0 (blogi, wikiji in spletne skupnosti).

Nevladne organizacije so v Sloveniji registrirane kot društva, ustanove (fundacije), privatni zavodi, zadruga, cerkvene organizacije in podjetja za zaposlovanje invalidov. Njihovo delovanje urejajo različni zakoni in pravilniki, zato tudi delujejo po različnih principih in se srečujejo z raznolikimi ovirami (Vir: Kolarič et. al. (2006) Velikost, obseg in vloga zasebnega neprofitnega sektorja v Sloveniji“, str. 3).

2. METODOLOGIJA PREDSTAVITVE

2.1 Vrsta in potek zbiranja podatkov ter njihove omejitve

Predstavitev temelji na kvantitativnih podatkih, ki so bili pridobljeni s pomočjo anonimnega spletnega vprašalnika na naslovu <http://sodeluj.net/vprasanik/index.php?sid=81947&lang=sl> v mesecu februarju 2008. Spletni vprašalnik je pripravil in tehnično vzpostavil Inštitut za elektronsko participacijo, Center za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij (CNVOS) pa je posredoval informacijo o vprašalniku na CNVOSov seznam e-poštni naslovov nevladnih organizacij ter preko tedenskih e-novic eCNVOS¹.

Metoda spletnega vprašalnika je bila izbrana zaradi omejenih finančnih virov za izvedbo pilotne analize, lažje distribucije vprašalnika med nevladnimi organizacijami, ki že uporabljajo svetovni splet in preglednejše analize rezultatov.

Omejitve metode spletnega vprašalnika so njegova nedostopnost za nevladne organizacije, ki nimajo dostopa do svetovnega spleta in veččin za izpolnjevanje spletnih vprašalnikov.

V analizi predstavljeni rezultati niso reprezentativni za celoten nevladni sektor v Sloveniji, ker se njihovi zaključki nanašajo na nevladne organizacije, ki imajo dostop do svetovnega spleta, prejemajo e-novice CNVOS, že izvajajo e-komuniciranje ter imajo splošen interes za področje informacijsko komunikacijskih tehnologij. Prav tako v predstavitvi zaradi majhnega vzorca niso predstavljene morebitne statistično značilne povezave med posameznimi podatki in rezultati vprašanj, na katera je odgovorila manj kot četrtina nevladnih organizacij

2.2 Struktura spletnega vprašalnika

Vprašalnik je sestavljen iz 29 vprašanj v treh vsebinskih sklopih. Prvi sklop se je nanašal na identifikacijo pravne oblike nevladnih organizacij (društva, ustanove ali zasebni zavodi), števila članov/ic, leto ustanovitve in področje delovanja. Drugi sklop vprašanj se je nanašal na uporabo posameznih IKT rešitev in obseg e-komuniciranja (npr. e-pošta, spletne strani, spletne storitve itd). Vprašanja v tretjem sklopu so se nanašala na tehnične, kadrovske in izobraževalne potrebe ter mreženje NVO na področju razvoja in uvajanja uporabe IKT za e-komuniciranje.

¹ Del rezultatov preliminarne analize, ki so bili kasneje predstavljeni v prvem vmesnem poročilu v mesecu marcu 2008, je bil uporabljen pri pripravi projektnega predloga Centra za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij (CNVOS) za javni razpis za sofinanciranje projektov horizontalnih mrež NVO in regionalnih NVO stališč.

3. SPLOŠNI PODATKI O ANKETIRANIH NEVLADNIH ORGANIZACIJAH

3.1 Število anketiranih nevladnih organizacij

Na spletni vprašalnik je odgovorilo 33 nevladnih organizacij, od katerih je 12 odgovorilo na anketna vprašanja v celoti, 21 pa delno.

3.2 Tip organiziranosti

16 oz. 48.48% nevladnih organizacij se je opredelilo za posamezne, 6 oz. 18.18% kot mrežne NVO (horizontalna, vsebinska, regionalno stičišče). 11 oz. 33.33% nevladnih organizacij ni navedlo oblike organiziranosti

3.3 Registrirana oblika

16 oz. 48.48% nevladnih organizacij je bilo registriranih kot društev, 4 oz. 12.12% kot zasebni zavodi. 13 oz. 39.39% ni navedlo registrirane oblike.

3.4 Leto ustanovitve

12 oz. 36,36% nevladnih organizacij je bilo ustanovljenih po letu 2000, 6 oz. 18,18% pred letom 2000. 12 oz. 36.36% jih ni navedlo letnice ustanovitve. 3 odgovori so bili nepopolni.

3.5 Število članov (fizične in pravne osebe)

Med nevladnimi organizacijami, ki so navedle mrežni tip organiziranosti je samo ena navedla število člani nevladnih organizacij (11).

Nevladne organizacije, ki so se opredelile kot društva so imele v petih primerih (15.15%) med 1 in 50 članov, v enem primeru (3.03%) med 51 in 100 člani, v treh primerih (9.09%) med 101 in 150 člani ter v enem primeru (3.03%) več kot 151 članov.

3.6 Področja delovanja anketiranih NVO (možnih več odgovorov, n=33)

Izobraževanje	14	42.42%
Sociala	12	36.36%
Mladi	11	33.33%
Človekove pravice	10	30.30%
Kultura	10	30.30%
Filantropija	7	21.21%
Starejši	7	21.21%

Zdravje	7	21.21%
Enakopravnost spolov	6	18.18%
Informacijska družba	6	18.18%
Oblikovanje politik	6	18.18%
Okolje	6	18.18%
Razvojno sodelovanje	6	18.18%
Nevladni sektor (horizontalno)	4	12.12%
Ostalo (humanitarne dejavnosti, prostovoljstvo, multimedija)	3	9.09%

Na osnovi predstavljenih rezultatov, lahko povzamemo, da je skoraj polovica nevladnih organizacij, ki so odgovorile na vprašalnik društev in da najpogosteje delujejo na področju izobraževanja, sociale in mladih.

4. STANJE NA PODROČJU UPORABE IKT ZA E-KOMUNICIRANJE

4.1 Najpogostejša uporaba posameznih IKT rešitev na področju e-komuniciranja (možnih več odgovorov, n=33)

E-pošta	17	51.52%
Domača spletna stran organizacije	11	33.33%
Mobilna telefonija	11	33.33%
Spletni portali horizontalnih mrež (CNVOS, ZDOS, ZSU)	10	30.30%
Spletne servise za pravno, finančno in projektno informiranje, svetovanje ter izobraževanje NVO	8	24.24%
Spletne baze in knjižnice podatkov, dokumentov ali publikacij	8	24.24%
Spletna orodja za pripravo in razširjanje informacij za ciljne javnosti in medije (npr. e-novice, audio-vizualne vsebine)	6	18.18%
Spletne aplikacije za e-participacijo v civilnem dialogu (npr. e-forumi, e-petitione, a-ankete, e-akcije itd.)	5	15.15%
Produkcijo audio in video zapisov	3	9.09%
Rešitve za krepitev e-komuniciranja in mreženja NVO (npr. spletne konference, registri e-naslovov)	3	9.09%
Ostalo (chat, msn, skype, g-talk)	1	3.03%

4.2 Domača spletna stran in e-poštni naslov nevladne organizacije (možen en odgovor, n=33)

Nevladna organizacija ima spletno stran in e-poštni naslov	15	45.45%
--	----	--------

Spletna stran je skupna oz. del spletne strani drugih organizacij	3	9.09%
Nevladna organizacija ima samo e-poštni naslov	1	3.03%
E-poštni naslov je skupen oz. ga uporabljajo tudi druge organizacije	1	3.03%
Nič od navedenega	1	3.03%
Nevladna organizacija ima samo spletno stran	0	0%
Brez odgovora	12	36.36%

4.3 Vrste spletnih strani nevladnih organizacij (možen en odgovor n=33)

Statična spletna stran (urejanje lokalno in nadgradnja datotek na strežniku)	9	27.27%
Dinamična spletna stran (urejanje neposredno preko spleta)	8	24.24%
Naša organizacija nima spletne strani	3	9.09%
Brez odgovora	13	39.39%

4.4 Povprečni mesečni obisk spletne strani nevladne organizacije (možen en odgovor, n=33)

Do 1000 obiskov na mesec	7	21.21%
Do 5000 obiskov na mesec	4	12.12%
Do 10000 obiskov na mesec	0	0%
10000 in več obiskov na mesec	1	3.03%
Ne vem	7	21.21%
Brez odgovora	14	42.42%

4.5 Število povezav na sorodne spletne strani v Sloveniji in v tujini (možen en odgovor, n=33)

1-10 povezav	8	24.24%
11-20 povezav	3	9.09%
21-30 povezav	2	6.06%
Več kot 31 povezav	4	12.12%
Nima spletnih povezav	2	6.06%
Brez odgovora	14	42.42%

4.6 Osebe, ki je postavila spletno stran nevladne organizacije (možen en odgovor, n=33)

Zunanji izvajalec po naročilu	7	21.21%
Simpatizer(ka), prostovoljec(ka) organizacije	6	18.18%
Zaposleni člani organizacije	4	12.12%
Ostali (npr. nekdanji člani organizacije)	1	3.03%
Brez odgovora	15	45.45%

4.7 Oseba, ki upravljanja in redno vzdržuje spletno stran nevladne organizacije (možen en odgovor, n=33)

Simpatizer(ka), prostovoljec(ka) organizacije	10	30.30%
Zaposleni člani organizacije	7	21.21%
Zunanji izvajalec	5	15.15%
Ostali (npr. drugi programski sodelavci)	2	6.06%
Organizacija nima dovolj kapacitet za redno vzdrževanje in upravljanje spletne strani	0	0%
Brez odgovora	9	27.27%

4.8 Povprečno število e-sporočil, ki jih prejme vaša organizacija povprečno na delovni dan (brez e-poštne slame) (možen en odgovor, n=33)

Do 10 e-sporočil	10	30.30%
Od 11 do 20 e-sporočil	3	9.09%
Od 21 do 50 e-sporočil	4	12.12%
Od 51 do 100 e-sporočil	1	3.03%
Več kot 101 e-sporočil	1	3.03%
Brez odgovora	14	42.42%

4.9 Število e-poštnih naslovov vaša organizacija na adremi oz. seznamu za informiranje in komuniciranje s ciljnim javnostmi (možen en odgovor, n=33)

Do 100 e-poštnih naslovov	4	12.12%
Od 101 do 250 e-poštnih naslovov	5	15.15%
Od 251 do 501 e-poštnih naslovov	6	18.18%
Več kot 501 e-poštnih naslovov	3	9.09%
Naša organizacija nima seznama e-poštnih naslovov	0	0%
Brez odgovora	15	45.45%

4.10 Uporaba spletnih aplikacij e-participacije v civilnem dialogu (možnih več odgovorov, n=33)

E-pošta	17	51.52%
Spletni dostop do informacij, dokumentov in publikacij	13	39.39%
Spletno anketo	9	27.27%
Spletni forum	7	21.21%

Različne oblike e-akcij (npr. e-pisma)	6	18.18%
Spletno peticijo	5	15.15%
Spletno skupnost (npr. Facebook, MySpace, Wikiji)	5	15.15%
Spletno posvetovanje	4	12.12%
Spletni dnevnik	3	9.09%
Spletno klepetalnico	2	6.06%
Drugo	0	0%

4.11 Menite, da uporaba spletnih aplikacij e-participacije v civilnem dialogu krepi njegovo legitimiteto, preglednost in demokratičnost? (možen en odgovor, n=33)

Da	16	48.48%
Ne	0	0%
Ne vem	2	6.06%
Drugo (ne poznam rezultatov e-participacije)	1	3.03%
Brez odgovora	14	42.42%

Na osnovi rezultatov lahko povzamemo naslednje značilnosti uporabe IKT za e-komuniciranje med anketiranimi nevladnimi organizacijami: nevladne organizacije najpogosteje e-komunicirajo s pomočjo e-pošte, domačih spletnih strani, mobilne telefonije in spletnih portalov horizontalnih mrež (CNVOS, ZDOS, ZSU), pri čemer uporabljajo tudi spletne servise za pravno, finančno in projektno informiranje, svetovanje ter izobraževanje NVO in spletne baze in knjižnice podatkov, dokumentov ali publikacij. Več kot polovica anketiranih nevladnih organizacij ima e-poštni naslov in spletno stran, ki imajo do 1000 obiskov na mesec in do 10 povezav na sorodne spletne strani v Sloveniji in v tujini. Spletne strani nevladnih organizacij najpogosteje upravljajo in redno vzdržuje simpatizer(ka) ali prostovoljec(ka) organizacije, ki je pogosto naveden/a tudi kot postavljalca/ka spletne strani nevladne organizacije. Nevladne organizacije se pri postavitvi spletnih strani najpogosteje poslužujejo zunanjih izvajalcev. Povprečno število e-sporočil, ki jih povprečno prejme nevladna organizacija na delovni dan je do 10, njihova seznam pa vsebuje med 100 in 500 e-poštnimi naslovi. Med spletnimi aplikacijami, ki jih nevladne organizacije uporabljajo v civilnem dialogu so najpogostejše e-pošta, spletni dostop do informacij, dokumentov in publikacij in spletna anketa. Nevladne organizacije so tudi mnenja, da uporaba spletnih aplikacij e-participacije v civilnem dialogu krepi njegovo legitimiteto, preglednost in demokratičnost.

5. POTREBE NEVLADNIH ORGANIZACIJ NA PODROČJU RAZVOJA IN UVAJANJA UPORABE IKT ZA E-KOMUNICIRANJE

5.1 Razvoj in uvajanje IKT rešitev do leta 2009, ki bi najbolj zadovoljile potrebe nevladne organizacije na področju e-komuniciranja možnih (možnih več odgovorov, n=33)

Spletna orodja za pripravo, oblikovanje in razširjanje informacij za ciljne javnosti in medije (npr. e-novice, audio-vizualne vsebine)	10	30.30%
Spletni servisi za pravno, finančno in projektno informiranje, svetovanje ter izobraževanje NVO	10	30.30%
Rešitve za krepitev e-komuniciranja in mreženja NVO (spletne konference, registri naslovov itd.)	10	30.30%
Internet storitve za celoten NVO sektor s subvencioniranim dostopom do svetovnega spleta, e-pošto, url naslovov, strežnikov itd.	8	24.24%
Spletne aplikacije za e-participacijo v civilnem dialogu (e-forumi, e-peticije, a-ankete, e-akcije itd.)	8	24.24%
Spletne baze in knjižnice podatkov, dokumentov ali publikacij	8	24.24%
Spletna orodja za vzpostavljanje spletnih strani NVO	7	21.21%
Enoten informacijsko-komunikacijski spletni portal NVO	6	18.18%
E-volitve predstavnikov NVO	5	15.15%
Ostalo (npr. enostavne rešitve - uporabniku prijazne)	1	3.03%

5.2 Ima nevladna organizacija dovolj kadrovskih kapacitet in veščin za samostojno uporabo in upravljanje izbranih IKT rešitev? (možen en odgovor, n=33)

Da	5	15.15%
Ne	8	24.24%
Ostalo (ima kapacitete samo delno)	1	3.03%
Brez odgovora	19	57.58%

5.3 Odločitev za dodatno investicijo časa in finančnih sredstev za subvencionirano usposabljanje in izobraževanje za upravljanje in uporabo izbranih IKT rešitev (možen en odgovor, n=33)

Da	9	27.27%
Ne	3	9.09%
Ne vem	2	6.06%
Brez odgovora	19	57.58%

5.4 Zamenjava operacijskega sistema Microsoft Okna (tudi nelegalnega) za enega izmed odprtokodnih operacijskih sistemov Linux, razvitega in prilagojenega za e-komuniciranje NVO (ob zagotovitvi celovite subvencionirane tehnične podpore, vse potrebne programske opreme in usposabljanja za uporabo) (možen en odgovor, n=33)

Da	6	18.18%
Ne	3	9.09%
Ne vem	5	15.15%
Brez odgovora	19	57.58%

5.5 Potreba po zunanji podpori pri naslednjih aktivnostih nevladne organizacije do leta 2009 (možnih več odgovorov, n=33)

Promociji spletne strani	9	27.27%
Tehničnemu vzdrževanju spletne strani	6	18.18%
Posodobitvi spletne strani	6	18.18%
Ne bomo potrebovali zunanje podpore	4	12.12%
Vzpostavitev spletne strani	3	9.09%
Vzpostavljanju in upravljanju aplikacij e-participacije	3	9.09%
Vsebinskemu vzdrževanju spletne strani	1	3.03%
Drugo (npr. pri razvoju novih projektov, izkoriščanju e-sveta)	2	6.06%

5.6 Udeležba nevladne organizacije na subvencioniranih delavnicah, seminarjih ali tečajev za povečanje računalniške pismenosti NVO (možen en odgovor, n=33)

Da	10	30.30%
Ne	2	6.06%
Ne vem	2	6.06%
Brez odgovora	19	57.58%

5.7 Računalniški programi in storitve, za katere bi nevladna organizacija želela povečati svojo računalniško pismenost (možnih več odgovorov, n=33)

Programi za načrtovanje in vodenje projektov	11	33.33%
Programi in storitve za spletno komuniciranje	9	27.27%
Programi za oblikovanje slik in grafike	7	21.21%
Programi za oblikovanje videa	6	18.18%
Excel	4	12.12%
Access	3	9.09%

E-pošta	1	3.03%
Power Point	1	3.03%
Internet	1	3.03%
Word	1	3.03%
Drugo (npr. programi za postavljanje odprtokodnih spletnih strani)	3	9.09%

5.8 Orodja e-participacije v civilnem dialogu, ki bi jih nevladna organizacija uvedla, upravljala, moderirala in uporabljali na spletni strani (možnih več odgovorov, n=33)

Spletni dostop do informacij, dokumentov in publikacij	9	27.27%
Spletno anketo	8	24.24%
Raje bi uporabljali orodja na enotnem portalu NVO, portalih mrežnih NVO oz. za to namenjenih portalih (npr. E-participacija.si, Sodeluj.net itd.)	6	18.18%
Spletno peticijo	6	18.18%
Spletni forum	5	15.15%
Spletno posvetovanje	5	15.15%
Spletne akcije (npr. e-pisma)	5	15.15%
Spletno skupnost (npr. Facebook, MySpace, Wikiji)	5	15.15%
Spletni dnevnik	4	12.12%
Spletno klepetalnico	3	9.09%
Drugo	0	0%

5.9 Vključitev nevladne organizacije v vsebinsko mrežo NVO na področju IKT in informacijske družbe (možen en odgovor, n=33)

Da	11	33.33%
Ne	1	3.03%
Ne vem	2	6.06%
Brez odgovora	19	57.58%

Na osnovi rezultatov lahko povzamemo, da se potrebe anketiranih nevladnih organizacij na področju e-komuniciranja nanašajo na vzpostavitev spletnih orodij za pripravo, oblikovanje in razširjanje informacij za ciljne javnosti in medije (npr. e-novice, audio-vizualne vsebine), spletnih servisov za pravno, finančno in projektno informiranje, svetovanje ter izobraževanje NVO, rešitev za krepitev e-komuniciranja in mreženja NVO (spletne konference, registri naslovov itd.), internetnih storitev za celoten NVO sektor s subvencioniranim dostopom do svetovnega spleta, e-pošto, url naslovov, strežnikov itd., spletnih aplikacij za e-participacijo v civilnem dialogu (e-

forumi, e-peticije, a-ankete, e-akcije itd.) in spletnih baz in knjižnice podatkov, dokumentov ali publikacij. Nevladne organizacije pogosto nimajo dovolj kadrovskih kapacitet in veščin za samostojno uporabo in upravljanje izbranih IKT rešitev, zato bi se pogosto odločile za dodatno investicijo časa in finančnih sredstev za subvencionirano usposabljanje in izobraževanje za upravljanje in uporabo izbranih IKT rešitev ter za udeležbo na subvencioniranih delavnicah, seminarjih ali tečajih za povečanje računalniške pismenosti NVO. Računalniški programi in storitve, za katere bi nevladne organizacije najpogosteje želele povečati svojo računalniško pismenost so programi za načrtovanje in vodenje projektov, programi in storitve za spletno komuniciranje in programi za oblikovanje slik in grafike. Manj pogosto bi nevladne organizacije zamenjale operacijski sistem Microsoft Okna (tudi nelegalnega) za enega izmed odprtokodnih operacijskih sistemov Linux, razvitega in prilagojenega za e-komuniciranje NVO (ob zagotovitvi celovite subvencionirane tehnične podpore, vse potrebne programske opreme in usposabljanja za uporabo). Potrebe nevladnih organizacij po zunanji podpori se najpogosteje nanašajo na promocijo spletne strani, tehničnemu vzdrževanju spletne strani in posodobitvi spletne strani. Orodja e-participacije v civilnem dialogu, ki bi jih nevladne organizacije uvedla, upravljala, moderirala in uporabljali na spletni stran so spletni dostop do informacij, dokumentov in publikacij, spletne ankete, spletne peticije oz. bi raje bi uporabile orodja na enotnem portalu NVO, portalih mrežnih NVO oz. za to namenjenih portalih (npr. E-participacija.si, Sodeluj.net itd.). Anketirane nevladne organizacije bi se vključile v vsebinsko mrežo vsebinsko mrežo NVO na področju IKT in informacijske družbe.

6. POVZETEK OSNOVNIH UGOTOVITEV PREDSTAVITVE IN PRIPOROČILA

Osnovne ugotovitve o stanju uporabe IKT za e-komuniciranje

- Anketirane nevladne organizacije najpogosteje e-komunicirajo s pomočjo e-pošte (51%), spletnih strani 33% in mobilne telefonije 33%.
- Več kot polovica anketiranih nevladnih organizacij ima svojo ali skupno spletno stran (54%), ki ima najpogosteje (21%) do 1000 obiskov uporabnikov interneta na mesec in do 10 povezav na sorodne spletne strani (24%). Spletne strani nevladnih organizacij najpogosteje postavljajo zunanji izvajalci po naročilu (21%) in simpatizerji oz. prostovoljci (18.18%), ki tudi najpogosteje upravljajo in redno vzdržujejo spletno stran (30%).
- Anketirane nevladne organizacije najpogosteje (30%) dobijo do 10 e-sporočil na delovni

dan in imajo na seznamu med 101 in 501 e-poštnih naslovov (33%).

- Najpogostejši orodji e-participacije v civilnem dialogu, ki jih uporabljajo anketirane nevladne organizacije sta e-pošta (51.5%) in spletni dostop do informacij, dokumentov in publikacij (39.39%). 48 % anketiranih nevladnih organizacija je mnenja, da uporaba spletnih aplikacij e-participacije v civilnem dialogu krepi njegovo legitimiteto, preglednost in demokratičnost.
- 24% anketiranih nevladnih organizacij nima dovolj kadrovskih kapacitet in veščin za samostojno uporabo in upravljanje izbranih IKT rešitev.

Osnovne ugotovitve o potrebah na področju razvoja in uvajanja IKT za e-komuniciranje

- Razvoj in uvajanje IKT rešitev do leta 2009, ki bi najbolj zadovoljile potrebe nevladne organizacije na področju e-komuniciranja so spletna orodja za pripravo, oblikovanje in razširjanje informacij za ciljne javnosti in medije (30%), spletni servisi za pravno, finančno in projektno informiranje, svetovanje ter izobraževanje NVO (30%) in rešitve za krepitev e-komuniciranja in mreženja NVO (30%).
- Anketirane nevladne organizacije bodo imel do leta 2009 najpogosteje potrebe po zunanji podpori pri naslednjih aktivnostih promociji spletne strani (27%), tehničnemu vzdrževanju spletne strani (18%) in posodobitvi spletne strani (18%).
- 27% anketiranih nevladnih organizacij bi se odločitev za dodatno investicijo časa in finančnih sredstev za subvencionirano usposabljanje in izobraževanje za upravljanje in uporabo izbranih IKT rešitev, 30% pa za udeležbo na subvencioniranih delavnicah, seminarjih ali tečajev za povečanje računalniške pismenosti NVO.
- Anketirane nevladne organizacije bi želela povečati svojo računalniško pismenost za naslednje računalniški programi in storitve: programi za načrtovanje in vodenje projektov (33%), programi in storitve za spletno komuniciranje (27%) in programi za oblikovanje slik in grafike (21%)
- Najpogosteje navedena orodja e-participacije v civilnem dialogu, ki bi jih nevladne organizacije uvedle, upravljale, moderirale in uporabljali na spletni strani so dostop do informacij, dokumentov in publikacij (27%), spletno anketo (24%), spletno peticijo (18%) oz. bi raje bi uporabljali orodja na enotnem portalu NVO, portalih mrežnih NVO oz. za to namenjenih portalih (18%).
- 33% anketiranih nevladnih organizacij bi se vključilo v vsebinsko mrežo NVO na področju IKT in informacijske družbe.

Pet priporočil za pospeševanje uporabe sodobnih tehnik IKT v NVO

Vzpostavitev finančno in kadrovsko trajnostne vsebinske mreže nevladnih organizacij na področju informacijsko-komunikacijskih tehnologij in informacijske družbe, ki bo omogočala naslednje:

- enostaven in subvencioniran dostop do svetovnega spleta in legalnih računalniških programov, pomoč pri vzpostavljanju odprto kodnih spletnih strani ter pridobivanje znanj in veščin za njihovo samostojno uporabo za nevladne organizacije, ki še niso prisotne na svetovnem spletu oz. vključene v informacijsko družbo,
- pomoč manjšim in finančno ter kadrovsko podhranjenim nevladnim organizacijam pri promociji, tehničnemu vzdrževanju in posodabljanju spletnih strani,
- razvoj spletnih orodij nevladnih organizacij za pripravo, oblikovanje in razširjanje informacij za ciljne javnosti in medije, spletnih servisov za pravno, finančno in projektno informiranje, svetovanje ter izobraževanje nevladnih organizacij in rešitev za krepitev e-komuniciranja in mreženja med nevladnimi organizacijami,
- povečanje računalniške pismenosti, uporabe in dostopnosti programov za načrtovanje in vodenje projektov, storitev za spletno komuniciranje in programov za oblikovanje audio-vizualnih materialov in grafike s pomočjo izobraževalnih tečajev in delavnic,
- krepitev uporabe orodij e-participacije s poudarkom na aplikacijah splet 2.0 (Facebook, YouTube, Flickr itd).

Zaradi uvodoma predstavljenih metodoloških in sistemskih omejitev ter nereprezentativnosti rezultatov pričujoče predstavitve, predlagamo, da se v okviru bodoče vsebinske mreže nevladnih organizacij na področju informacijsko-komunikacijskih tehnologij izvede še razširjena in statistično poglobljena multidisciplinarna analiza, ki bo dodatno osvetlila tehnične, pravne in sociološke dimenzije e-komuniciranja nevladnih organizacij v kontekstu informacijske družbe.

7. LITERATURA IN VIRI

CNVOS, ZDOS, ZSU (2007) *Programski načrt za prednostno usmeritev „Spodbujanje razvoja nevladnih organizacij, civilnega in socialnega dialoga 2007-2013“*. Projekt „Identifikacija ciljnih projektov za sofinanciranje NVO iz strukturnih skladov EU za obdobje 2007 -2013“. Dostopno na spletnem naslovu http://www.mju.gov.si/fileadmin/mju.gov.si/pageuploads/Identifikacija_ciljnih_projektov/Programski_nacrt_za_PU_Spodbujanje_razvoja_NVO_civilnega_in_socialnega_dialoga.pdf.

Delakorda, Simon (2007) *Digital Age - A Stronger Democratic Role of Non-Governmental Organisations in the EU?* The Our Europe project, 14th of May 2007. Dostopno na spletni povezavi http://www.ourdebate.eu/index.php?oldal=hirek&id_hirek=73

Divjak, Tina / Šporar, Primož et. al. (2006) *Celovita analiza pravnega okvira za delovanje nevladnih organizacij*. Delovno gradivo. Pravno-informacijski center nevladnih organizacij – PIC, Univerza v Mariboru, Pravna fakulteta. Dostopno na spletnem naslovu http://www.mju.gov.si/fileadmin/mju.gov.si/pageuploads/NVO_NOVO/ANALIZA_CRP_kon_na.doc

Kolarič, Zinka (2006) *Velikost, obseg in vloga zasebnega neprofitnega sektorja v Sloveniji*. Raziskovalni projekt v okviru CRP - celovita analiza pravnega in ekonomskega okvirja za delo nevladnih organizacij: zaključno poročilo. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede, Center za proučevanje družbene blaginje, 2006. Dostopno na spletnem naslovu http://www.mju.gov.si/si/za_nevladne_organizacije/sodelovanje_med_nvo_in_vlado_rs/#c17014

Spletni slovar informatike, dostopen na spletni povezavi <http://www.islovar.org/>

Wikipedia, dostopna na spletni povezavi <http://sl.wikipedia.org/>

Odperta koda in e-participacija za nevladne organizacije v okviru projekta „Informacijska in strokovna podpora za razvoj, sodelovanje in aktivno vključevanje NVO“, dostopno na spletni povezavi www.okno.cnvos.si

Inštitut za elektronsko participacijo (INePA) www.inepa.si